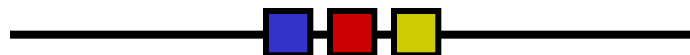

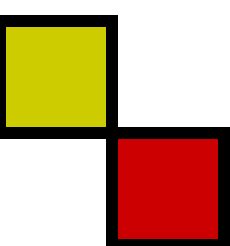
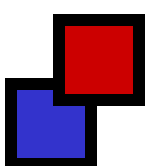
Chcę być dorosłym?
– sami o sobie we własnej sprawie

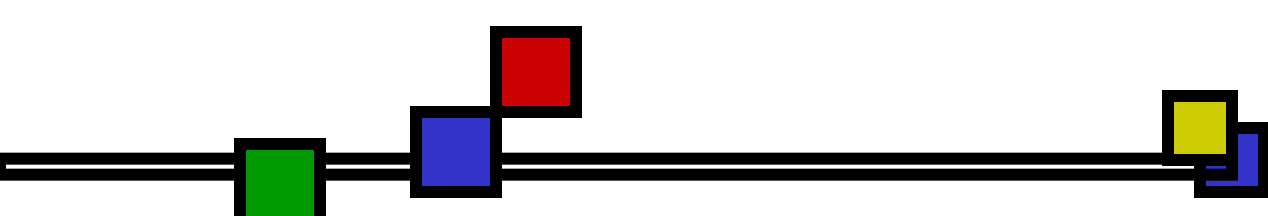

Anita Brzozowska, WTZ Zgierz
Dorota Tomaszewska, biuro ZG PSOUU

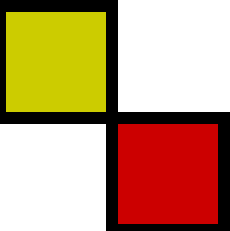
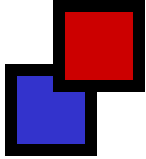

Z czym wiąże się „dorosłość”?

- Aspekt prawny – odpowiedni wiek
  - Aspekt psychologiczny – dojrzałość do własnych wyborów i decyzji
    - Chcę – nie chcę
    - Lubię – nie lubię
    - Smakuje mi – nie smakuje itp.
  - Aspekt społeczny – działanie i konsekwencje
-
-

Droga do dorosłości prowadzi przez naukę stanowienia o sobie

-
- Na poziomie odczuć, np.:
    - Czuję, że boli mnie głowa.
    - Kiedy czegoś nie wiem denerwuję się, czuję się źle.
  - Na poziomie działań, np.:
    - Kiedy boli mnie głowa, proszę o lekarstwo.
    - Kiedy czegoś nie wiem, pytam.
  - Osoba nazywa co czuję i myślę, co w tej sytuacji zrobić.
-

Warunki samostanowienia

Wiedza o sobie (odczucia i myśli)	Wiedza o świecie	Działania (konkretne decyzje, wybory)
Lubię pływać.	Jest lato. Mam urlop.	Wybieram wyjazd nad morze.
Jestem głodny.	W lodówce jest jedzenie.	Robię kanapki.
Wiem, że chcę aby osoby niepełnosprawne wypowiadały się.	W Zgierzu będzie konferencja.	Zgłaszam się na konferencję i przygotowuję się do niej.
Chcę wiedzieć więcej o Self-Adwokatach.	W Warsztacie są zajęcia dla Self-Adwokatów.	Zapisuję się na zajęcia.

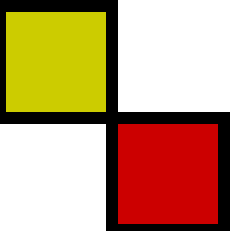
Moja droga do „dorosłości”

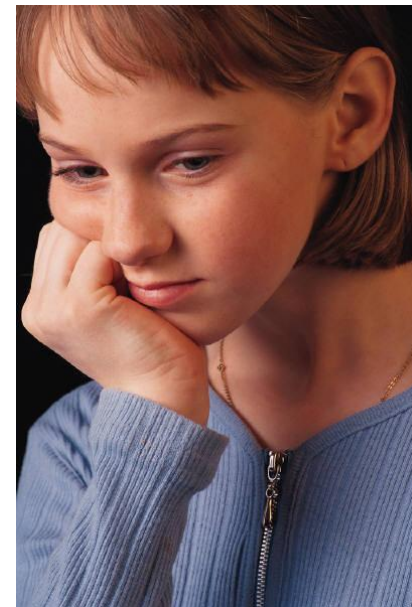
-
- Tu wstawić 2 – 3 ciekawe zdjęcia Anity.

-
- Różne doświadczenia zmieniają i ubogacają mnie.

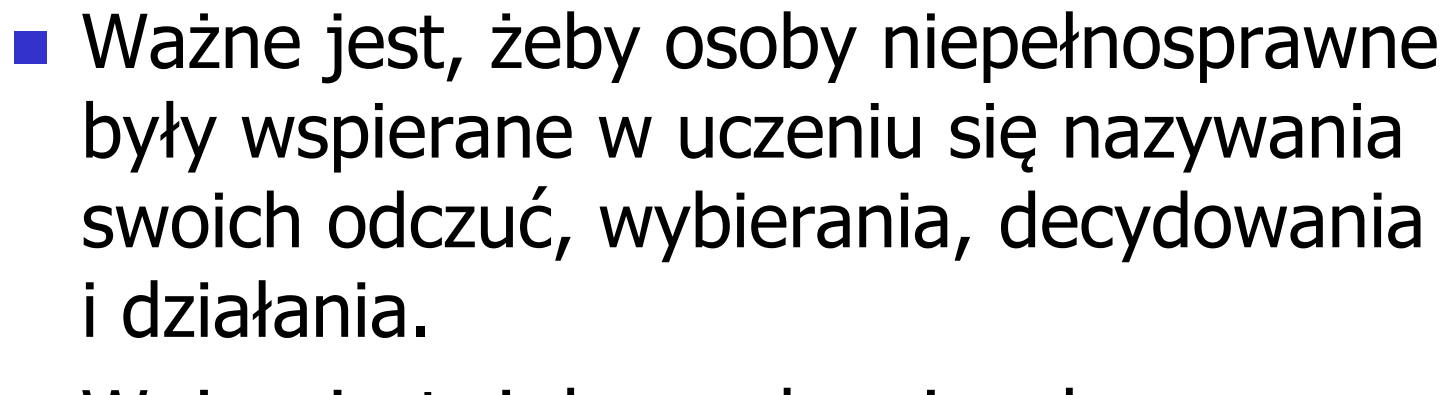
Znaczenie myślenia i mobilizowania do myślenia

-
- Pytania pobudzają do myślenia.
  - Trudne sytuacje wymagają zastanowienia.
  - Czy dorośli ma prawo być pytany?
  - Czy dorośli ma prawo podejmować własne decyzje?

W drodze do dorosłości potrzebne jest wsparcie i ochrona

- Ważne jest, żeby osoby niepełnosprawne były wspierane w uczeniu się nazywania swoich odczuć, wybierania, decydowania i działania.
  - Ważne jest, żeby osoby niepełnosprawne otrzymały ochronę wtedy, gdy zagraża im niebezpieczeństwo.
  - Jest to rola rodziny i osób wspierających.
-

Wspieranie to wzmacnianie

Ochrona to zabezpieczenie przed niebezpieczeństwem

- Kobieta jest chora, nie wie co robić. Jej zdrowie powinno być chronione przez lekarza.
- Mężczyzna ma dużo pieniędzy, nie zna ich wartości. Potrzebuje ochrony, żeby ktoś go nie oszukał.
- Dziewczyna jest bardzo ładna, chłopak chce ją wykorzystać seksualnie. Potrzebuje ochrony i wsparcia od bliskich.

Ciągła ochrona przeszkadza w stawaniu się dorosłym

Kiedy myślisz, że osoba niepełnosprawna nie może...

Decydujesz za nią

Wybierasz za nią

Myślisz za nią

Izolujesz ją

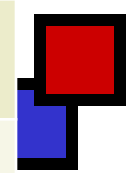
Kiedy myślisz, że osoba niepełnosprawna jeszcze nie wie, że...

Rozmawiasz a nią

Urealniasz jej wiedzę

Uczysz ją

Dajesz szansę na uczestnictwo i stanowienie

Jakie myślenie osób wspierających takie życie osoby niepełnosprawnej

Myślenie zbyt ochroniające

Mało doświadczeń

Mało wyborów

Brak wiedzy, zła decyzja

Potwierdzenie stereotypu

Ograniczenie rozwoju

Myślenie wspierające

Wiele doświadczeń

Zgoda na własne wybory

Bardziej trafne decyzje

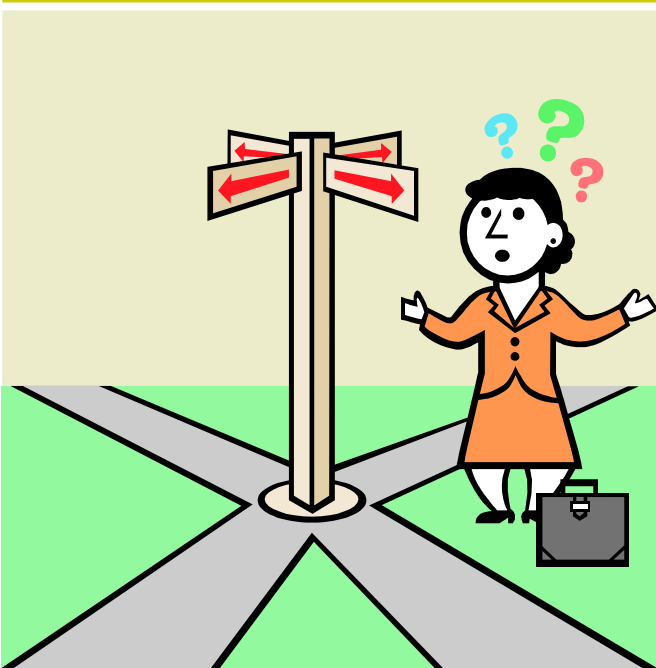
Wzrost wiedzy

Szanse na rozwój

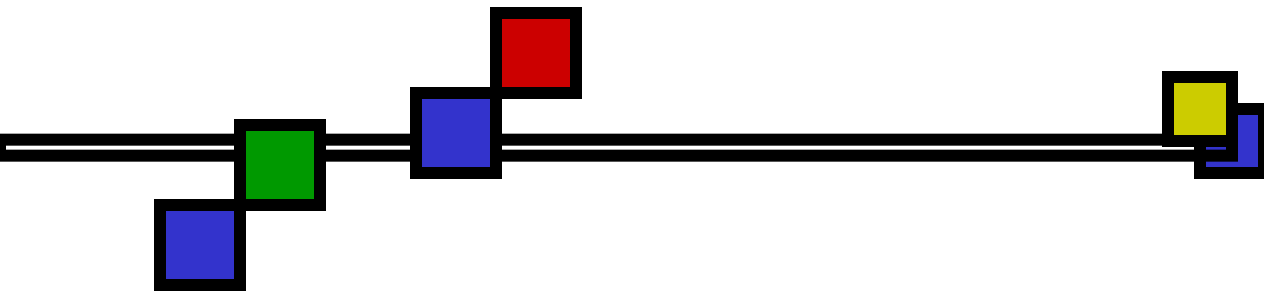
Jakie myślenie osób wspierających takie życie osoby niepełnosprawnej

Myślenie zbytnio chroniące

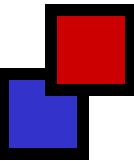
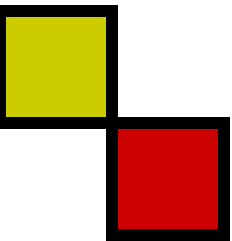
Myślenie wspierające

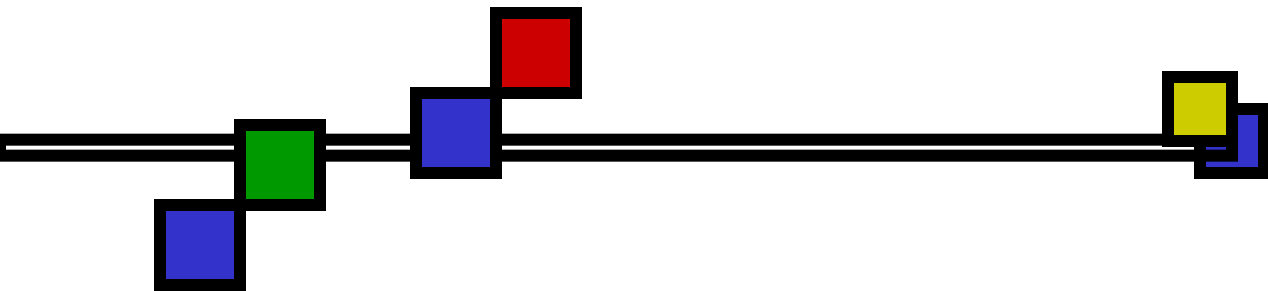

Chcę być dorosłym?

- Tak, chcę być osobą dorosłą...
- Nie, nie chcę dorosnąć...

Dziękujemy za uwagę

